

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จัดทำเพื่อฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มักมีปัญหาในการคิดคำนวณ ไม่สามารถสรุปความคิดรวบยอดในเรื่องที่ศึกษา จึงได้จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ แบ่งเนื้อหาออกเป็นเรื่องย่อยๆ จำนวน 8 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 อัตราส่วน
- ชุดที่ 2 อัตราส่วนที่เท่ากัน
- ชุดที่ 3 อัตราส่วนของจำนวนหลายๆจำนวน
- ชุดที่ 4 สัดส่วน
- ชุดที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้สัดส่วน
- ชุดที่ 6 ร้อยละ
- ชุดที่ 7 การคำนวณเกี่ยวกับร้อยละ
- ชุดที่ 8 การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับร้อยละ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เล่มนี้ ชุดที่ 1 เรื่อง อัตราส่วน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 ชั่วโมง ประกอบด้วย คำชี้แจง บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมเรียนรู้ เฉลยแบบทดสอบ ประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ บรรณานุกรม

บทบาทของครู

สิ่งที่ครูควรปฏิบัติก่อนและหลังในขณะที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

1. ครูให้นักเรียนเขียนชื่อ สกุล ลงในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เรียบร้อย
2. ครูต้องศึกษาวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ ตลอดจน

การวัดผล ประเมินผลให้เข้าใจ

3. ครูต้องศึกษาค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
4. การจัดห้องเรียนควรแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 – 5 คน
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มละ 1 คนและเลขานุการกลุ่ม

กลุ่มละ 1 คน

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง ควรพูดหรือ

ชี้แจงเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มอื่น ยกเว้นนักเรียนมีข้อสงสัย

7. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนทุกกลุ่ม
8. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชุด

บทบาทของนักเรียน

สิ่งที่ครูควรปฏิบัติก่อนและหลังในขณะที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

1. ครูให้นักเรียนเขียนชื่อ สกุล ลงในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เรียบร้อย
2. ครูต้องศึกษาวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลให้เข้าใจ
3. ครูต้องศึกษาค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
4. การจัดห้องเรียนควรแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 – 5 คน
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มละ 1 คนและเลขานุการกลุ่มกลุ่มละ 1 คน
6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง ควรพูดหรือชี้แจงเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มอื่น ยกเว้นนักเรียนมีข้อสงสัย
7. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนทุกกลุ่ม
8. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชุด

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

- มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง
- ตัวชี้วัด 1.1 ม. 2/4 ใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วน สัดส่วนและร้อยละ ในการแก้โจทย์ปัญหา
- มาตรฐาน ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/14 ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/15 ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/16 ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/17 ใช้ภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/18 เชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ในทางคณิตศาสตร์และนำความรู้ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ
- ตัวชี้วัด 6.1 ม. 2/19 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของอัตราส่วนได้
2. เขียนอัตราส่วนจากข้อความหรือรูปภาพที่กำหนดให้
3. เขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
4. เปรียบเทียบจำนวนสิ่งของสองกลุ่มโดยใช้อัตราส่วนได้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของอัตรา
2. ความหมายของอัตราส่วน
3. การเขียนอัตราส่วน

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินผลจากผลงานนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมจากบัตรกิจกรรม (ด้านความรู้)
2. ประเมินผลจากผลงานนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมจากบัตรกิจกรรม (ด้านทักษะการเรียนรู้)
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน (ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)
4. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง อัตราส่วน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1
 สอนวันที่ 4, 6 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557
 ชื่อครูผู้สอน นางนงครักษ์ ทันเพื่อน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

รหัสวิชา ค 22101

เวลาเรียน 16 ชั่วโมง

เวลา 2 ชั่วโมง

ปีการศึกษา 2557

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวน
 ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ค 1.1 ม.2/4 ใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วนสัดส่วนและร้อยละในการแก้โจทย์ปัญหา
- ค 6.1 ม.1-3/1 ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา
- ม.1-3/2 ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
 ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- ม.1-3/3 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ม.1-3/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อ
 ความหมายและการนำเสนอ ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- ม.1-3/5 เชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ในคณิตศาสตร์ และนำความรู้ หลักการ
 กระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ
- ม.1-3/6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณ ซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้ เรียกว่า “อัตราส่วน”

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของอัตราส่วนได้
2. นักเรียนสามารถเขียนอัตราส่วนจากข้อความหรือรูปภาพที่กำหนดให้
3. นักเรียนสามารถเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบจำนวนสิ่งของสองกลุ่ม โดยใช้อัตราส่วนได้

3.2 ด้านทักษะการเรียนรู้

1. ทักษะด้านภาษา

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร โดยบอกความหมายของอัตราส่วน เขียนอัตราส่วนจากข้อความหรือรูปภาพที่กำหนดให้และเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้

2. ทักษะด้านการคิด

นักเรียนใช้ทักษะในการสังเกต การคิด การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนสิ่งของสองกลุ่มโดยใช้อัตราส่วนได้

3. ทักษะด้านการใช้เหตุผล

นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปความคิดเห็นร่วมกันอย่างมีเหตุผล โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการศึกษาจากบัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและสร้างองค์ความรู้ร่วมกันอย่างมีเหตุผล

3.3 ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

3.4 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของอัตรา
2. ความหมายของอัตราส่วน
3. การเขียนอัตราส่วน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (แบบความร่วมมือ)

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทนี้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง อัตราส่วนในชีวิตประจำวัน เช่น อัตราส่วนเกี่ยวกับส่วนผสมของอาหาร อัตราส่วนผสมของขนมชนิดต่างๆ อัตราส่วนของปริมาณสารอาหารในนม ฯลฯ
3. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง สิ่งที่เป็นอัตราส่วนที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน
ประมาณ 3-5 ตัวอย่าง
4. นักเรียนและครูสนทนา การนำความรู้เรื่อง อัตราส่วนมาใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ หากนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ ให้ครูแนะนำว่า ควรจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต
5. ครูยกตัวอย่างส่วนประกอบที่อยู่ในขนมปังสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วย แป้งสาลี น้ำมัน ปาล์ม และโมโน โซเดียมกลูตาเมต ถ้าพิจารณาจะเห็นว่า ส่วนประกอบต่างๆ มีประโยชน์ต่อร่างกายน้อยมาก ดังนั้น หากนักเรียนจะรับประทาน ควรรับประทานเท่าที่จำเป็น
6. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ในเรื่อง อัตราส่วน มาใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับการเลือกรับประทานอาหาร

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายเกี่ยวกับการเขียนสัญลักษณ์แทนอัตราส่วน โดยยกตัวอย่าง อัตราส่วนของ ปริมาณ a ต่อปริมาณ b เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $a : b$ หรืออาจเขียนแทนด้วย $\frac{a}{b}$
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 5 - 6 คน แบ่งหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม ที่มีความสามารถต่างกัน (โดยใช้เกณฑ์จากการสอบก่อนเรียนจากแผนการเรียนรู้ที่ 1) จากนั้นแต่ละกลุ่ม ดำเนินการเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อทำหน้าที่ผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมและเลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลการ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
3. เลขานุการกลุ่มรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จากบัตรกิจกรรม ที่ 1-3 ตามลำดับ
4. สุ่มนักเรียนบางกลุ่มนำเสนอกิจกรรมที่ 1 - 3 นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันอภิปราย ชักถามที่ นำเสนอ โดยครูให้คำแนะนำประเด็นที่ไม่ถูกต้อง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจบัตรกิจกรรมของตนเองเป็นการประเมินตนเอง ครูยกย่องชมเชย นักเรียนที่ทำการทำได้ถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของอัตราส่วนและเขียนอัตราจากข้อความ หรือรูปภาพที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัยและบันทึกสาระสำคัญลงในสมุดบันทึก
3. การมอบหมายงาน
  - 3.1 นักเรียนทบทวนความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐาน เล่มที่ 1 หน้า 1-3

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับความหมายของอัตราส่วนและเขียนอัตราจากข้อความหรือรูปภาพ ที่กำหนดให้ การเขียนอัตราส่วนแทนการเปรียบเทียบ และการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับ การเขียนอัตราส่วนแทนการเปรียบเทียบและการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา ดังนี้
  - การเขียนอัตราส่วนแทนการเปรียบเทียบ ถ้าเป็นปริมาณสิ่งเดียวกันแต่ใช้หน่วยต่างกัน ควรเขียนหน่วยกำกับ แต่ถ้าไม่ต้องการเขียนหน่วยกำกับไว้ จะต้องเปลี่ยนให้เป็นหน่วยเดียวกันก่อน
  - ความเกี่ยวข้องกันของปริมาณสองปริมาณ อาจเป็นปริมาณที่มีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้
2. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมจากบัตรกิจกรรมบัตรที่ 4 และบัตรกิจกรรม 5 ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
3. สุ่มนักเรียนบางกลุ่มนำเสนอผลงานจากบัตรกิจกรรมที่ 4 และ บัตรกิจกรรมที่ 5 นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันอภิปราย ชักถามที่นำเสนอ โดยครูให้คำแนะนำข้อสงสัย
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจบัตรกิจกรรมของตนเองเป็นการประเมินตนเอง ครูยกข้อชมเชยนักเรียนที่ทำชุดกิจกรรมได้ถูกต้อง
4. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อัตราส่วน ใช้แบบทดสอบปรนัย จำนวน 10 ข้อ เมื่อทำสมาชิกทำแบบทดสอบเสร็จแล้วหัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรเฉลย เพื่อให้เพื่อนตรวจคำตอบ โดยสมาชิกในกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้จากบัตรกิจกรรมที่ 4 และบัตรกิจกรรมที่ 5
2. นักเรียนทบทวนความรู้จากหนังสือเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐาน เล่มที่ 1 หน้า 1-3 และครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
2. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐาน (สสวท) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
3. บัตรเนื้อหา เรื่อง อัตราส่วน
4. บัตรกิจกรรมที่ 1 - 5

แหล่งเรียนรู้

1. ห้องสมุดโรงเรียน
2. มุมหนังสือกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. อินเทอร์เน็ต

7. การวัดผลและการประเมินผล

เงื่อนไขวิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. บอกความหมายของอัตราส่วนได้ 2. เขียนอัตราส่วนจากข้อความหรือรูปภาพที่กำหนดให้ 3. เขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้ 4. เปรียบเทียบจำนวนสิ่งของสองกลุ่มโดยใช้อัตราส่วนได้	บัตรกิจกรรมที่ 1 - 5	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะการเรียนรู้ 1. ทักษะทางภาษา 2. ทักษะด้านการคิดคำนวณ 3. ทักษะด้านการใช้เหตุผล	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 1. มีวินัย 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ตรวจสอบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้	แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์

8. การตรวจ/ประเมิน/รับรองแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง .....